

Bezdroża

travelbook

Malta

ERGO
HESTIA

Ubezpieczenie
w podróży

Autor przewodnika: Katarzyna Rodacka
Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk
Redakcja: Anna Palonek, Teresa Karkowska

Korekta: Agnieszka Szmuc

Opracowanie kartograficzne: DAKA – Studio Graficzne

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (<http://www.openstreetmap.org>)

Projekt okładki: hotmedia

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 2309863
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bemlt1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-246-8628-5

Copyright © Helion, 2014

• Kup książkę• Poleć książkę• Oceń książkę	• Księgarnia internetowa• Lubię to!• Nasza społeczność

Kup książkę

Poleć książkę

PRZEŻYCIE, KTÓRE MUSI STAĆ SIĘ UDZIAŁEM KAŻDEGO TURYSTY

Wieczorny spacer po Mdinie

To średniowieczne miasto maltańskie położone niemalże w centrum wyspy jest szczególnie urokliwe wieczorem, kiedy żółtawe światło latarni oświetla wąskie uliczki i kamienne zaułki. Znad murów Mdiny rozciąga się piękny widok, wieczorem dodatkowo oświetlony światłami.

Udział w *feście*

Święto religijne na Malcie oznacza pochód, muzykę, kolorowe dekoracje, a czasem także zawody w bieganiu po natłuszczonym palu. Okazji, by wziąć udział w *feście*, szczególnie w lecie, nie brakuje, gdyż jest to wciąż żywa maltańska tradycja ludowa.

Skosztowanie potrawy z królika

Dania z królika (zwane fenek), będące jednym z maltańskich specjałów, są serwowane w niemalże każdej miejscowości. Restauracje prześcigają się o miano tej, w której podaje się najlepsze potrawy z królika. Nie można zatem wyjechać z Malty, nie spróbowałwszy tego smakołyku.

Rejs *luzzu*

Kolorowe maltańskie łódki, będące jednym z symboli kraju, stoją zacumowane we wszystkich portach na wyspach, a wymalowane na burtach oczy Ozyrysa czuwają nad pomyślnym powrotem rybaków do portu. Nie sposób przegapić rejsu łódką po turkusowych wodach Morza Śródziemnego.

Kup książkę

Poleć książkę

Poranna kawa w kawiarence

Jest to doskonała okazja do obserwacji życia Maltańczyków. Na Malcie bowiem poranki należą do mężczyzn, którzy – popijając kawę i jedząc słodkie *pastizzi* – dyskutują o bieżących wydarzeniach.

Nurkowanie w Morzu Śródziemnym

Malta reklamuje się jako raj nurkowania. Oferty zachęcające do spróbowania podwodnej przygody znajdziemy na każdym kroku, a widok ludzi w kombinezonach nurkowych jest stałym elementem nadmorskiego krajobrazu. Być może te powody wystarczą, by ponurkować i obejrzeć kolorowe łodzie *luzzu* z nieco innej perspektywy.

Skosztowanie miejscowych likierów

Jeśli lubimy słodki smak likierów, na pewno przypadną nam do gustu maltańskie alkohole. Ich smaki można wymieniać w nieskończoność: melonowy, pomarańczowy, migdałowy, anyżkowy, figowy, z granatu, opuncji i wiele innych. Nie można wyjechać z Malty bez spróbowania chociażby jednego z nich!

Rejs na Comino

Najmniejsza z trzech zamieszkałych maltańskich wysp szczególnie poza sezonem daje poczucie przebywania w miejscu niemalże bezludnym. Na Comino obecnie mieszka jedna kilkuosobowa rodzina, a przez wysepkę prowadzi tylko jedna droga. Jedyną atrakcją architektoniczną jest wieża będąca fragmentem dawnych fortyfikacji.

Kup książkę

Poleć książkę

Klify Dingli

Znajdujące się na południu Malty klify Dingli wyrastają z morza na wysokość ok. 200 m. Stojąc na ich szczycie, można podziwiać otwarte morze, ścięte ściany klifów, a także małą, tajemniczą wyspę – Filflę.

NAJPIĘKNIEJSZE MIEJSCA PRZYRODNICZE NA MALCIE

Zatoka Ghajn Tuffieha

Zatoka jest otoczona półkolem przez ląd wcinający się głęboko w morze. Nad nią znajduje się piaszczysta plaża. Przechodząc przez niewielkie wzgórza, można dotrzeć na kolejną plażę.

Ogrody Buskett

Ogrody zostały co prawda stworzone ludzką ręką, jednak rosnące w nich drzewa pomarańczowe, sosny i wszystkie inne rośliny są niewątpliwie tworem natury. Jest to dobre miejsce na wypoczynek wśród zieleni, której tak brakuje w pozostałej części wyspy.

Blue Grotto

Znajdująca się na południu jaskinia, do której można wpłynąć łuzzu, jest wypełniona wodą w kolorze turkusowym. Oprócz wzięcia udziału w rejsie można się w tym miejscu także kąpać i nurkować.

Puste przestrzenie półwyspu Marfa

Półwysep Marfa jest idealnym miejscem na wyjazd rowerowy. Mała ilość samochodów i jeszcze mniejsza liczba turystów sprawiają, że można przejechać półwysep, oglądając urzekający klifowy krajobraz, niezmałcony ludzkimi sylwetkami.

Azure Window

Naturalne okno utworzone nad brzegiem morza znajduje się na zachodnim wybrzeżu Gozo. Zaraz obok wylania się z wody tak zwana Fungus Rock. Jest to malownicze miejsce, gdzie można popływać lub wypłynąć łódką w morze.

Konkatedra św. Jana w Valletcie

Zadziwiający jest kontrast pomiędzy surową i prostą fasadą a bogatym barokowym wnętrzem konkatedry z kolorową marmurową posadzką. W głównym kościele Valletty można podziwiać nie tylko architekturę, ale także obraz Caravaggia znajdujący się w jednej z kaplic.

Szpital Rycerzy Zakonu św. Jana (Sacra Infermeria)

Obecne Śródziemnomorskie Centrum Konferencyjne było kiedyś szpitalem prowadzonym przez najlepszych medyków średniowiecznej Europy – rycerzy joannitów. Warto przejść się po posadzce jednego z największych ówczesnych europejskich szpitali, gdzie służba zdrowia była na wyższym poziomie niż w wielu współczesnych miejscach.

NAJCIEKAWSZE MIEJSCA HISTORYCZNE NA MALCIE

Hypogeum Ħal-Saflieni w Paoli

Nie trzeba być miłośnikiem prehistorii, żeby docenić to miejsce. Hypogeum robi wrażenie nie tylko swoją historią, ale także wielkością. To tutaj znaleziono najstarszą maltańską figurkę – Śpiącą Wenus.

Katakumby św. Pawła w Rabacie

Rozległe korytarze katakumb św. Pawła wraz z pomieszczeniami, których przeznaczenia możemy się tylko domyślać, zostały wydrążone w miękkiej, wapiennej skale. Labirynt tuneli i komór grobowych był miejscem pochówku pierwszych chrześcijan.

Schrony przeciwlotnicze

W wielu maltańskich miejscowościach znajdują się schrony przeciwlotnicze z czasów II wojny światowej. Prócz nich także bardzo dużo kościołów i kaplic było używanych w celu ochrony ludności podczas wojny. Warto zejść do takich schronów, by wyobrazić sobie, jak mieszkańcy tego małego kraju na środku morza chronili się podczas wojny.

Kościół Ta' Pinu na Gozo

Wskutek cudownych wydarzeń, które rozegrały się na wyspie pod koniec XIX w., świątynia ta na początku XX w. stała się miejscem pielgrzymek. Położony w sielskiej scenerii Gozo kościół Ta' Pinu wypełniony jest różnymi darami wotywnymi.

Lascaris War Rooms

Idąc przez pochodzące z czasów II wojny światowej podziemne pomieszczenia o przeznaczeniu wojskowym, wyobraźmy sobie żołnierzy monitorujących działania armii brytyjskiej na Morzu Śródziemnym i planujących kolejne posunięcia taktyczne.

Cytadela w Victorii

Z górującej nad stolicą Gozo cytadeli rozciąga się widok na zielone pola uprawne wyspy. Wiekowe mury budowli kryją wiele ciekawych obiektów – Stare Więzienie, Muzeum Folkloru czy kaplicę św. Józefa.

Valletta i okolice

Valletta

Valletta – najmniejsza ze wszystkich i zarazem najbardziej na południe położona europejska stolica, liczy zaledwie ok. 10 tys. mieszkańców. Jej strome uliczki, widok z góry na morze, kolorowe balkony i monumentalna katedra tworzą idealną scenerię do spaceru (poruszanie się samochodem po mieście jest zdecydowanie niepraktyczne). Mury Valletty kryją w sobie muzea, kościoły i piękny Teatr Manoela. Gdy dotrzemy na koniec półwyspu, zobaczymy mury obronne i ogrody, z których roztacza się widok na Trzy Miasta.

Wielkiego Oblężenia Maltańczycy wyszli obronną ręką, jednak podczas walk kraj spłynął krwią, a joannitom potrzebne było ufortyfikowane miasto przygotowane na kolejny atak. To właśnie **Wielki Mistrz Jean de La Vallette** postanowił wznieść fortyfikacje, aby w razie ewentualnej napaści lepiej bronić Malty. Papież Pius V oraz król Hiszpanii Filip II obiecali wesprzeć finansowo plan Wielkiego Mistrza. Już w następnym roku, 28 marca 1566 r., na wzgórzu Sceberras leżącym na małym półwyspie o tej samej nazwie rozpoczęto budowę nowego miasta. Powstawało ono naprzeciwko Wielkiego Portu i pierwszej siedziby joannitów – Birgu. Zanim zostało zbudowane miasto, tuż nad morzem znajdował się jedynie **fort św. Elma**, który bronił wejścia do

HISTORIA

Decyzja o zbudowaniu Valletty została podjęta po napaści Turków, którzy w 1565 r. oblegali wyspę. Ze wspomnianego do dzisiaj

▼ Widok na port i starą zabudowę miasta

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

portów. Kiedy dwa lata po rozpoczęciu budowy nowej stolicy w 1568 r. umarł La Vallette, dzieło budowy kontynuował jego następca – **Pietro del Monte**. Architektem, który stworzył plan miasta, był watykański budowniczy **Francesco Laparelli**. Budowę nadzorował maltański architekt **Gerolamo Cassar**. Zaprojektował on także szpital joannitów, osiem *auberges* dla rycerzy z ośmiu *langues* znajdujących się w strukturach zakonu, pałac Wielkiego Mistrza i konkatedrę św. Jana. Miasto zostało nazwane Valletta na cześć mężnego Wielkiego Mistrza, który nie tylko dowodził obroną podczas

Wielkiego Oblężenia, ale także rozpoczął budowę nowego miasta. Jego konstruktorów czekało trudne zadanie, jakim było wyrównanie skalistego, stromego terenu. Kiedy prace ruszyły, w budowę miasta zaangażowali się mieszkańcy, a zakonnicy sprowadzili do pomocy dodatkowych rycerzy z zagranicy. Mieszkańcy wyspy nie protestowali nawet wtedy, kiedy w celu zdobycia funduszy na budowę nowej stolicy zostały podniesione podatki na niektóre produkty, takie jak importowane wino czy mięso. Architekt Laparelli musiał opuścić Maltę w 1570 r., a wówczas jego miejsce zajął wykształcony

Kup książkę

Poleć książkę

w Rzymie **Gerolamo Cassar**. Po zakończeniu budowy do miasta przeniosło się wielu Maltańczyków mieszkających dotychczas w innych częściach kraju. Mówi się, że Valletta została zbudowana przez dżentelmenów dla dżentelmenów.

Podczas II wojny światowej Valletta została **zbombardowana**, czego skutki są widoczne do dzisiaj. Koszmar wojny rozpoczął się 11 czerwca 1940 r. rano, kiedy Maltańczycy usłyszeli syreny alarmowe, a chwilę potem nad Vallettą pojawiło się dziesięć bombowców, które zrzuciły ładunki na miasto i Wielki Port. Poranny nalot nie był jedynym tego dnia, ale zapowiadał kolejne siedem ataków. Ze względu na strategiczne położenie oraz pełnioną funkcję, jednym z niestannie bombardowanych obiektów był Wielki Port. Tam także koncentrowała się

uwaga mieszkańców, kiedy czekali na konwoj statków dostarczających zaopatrzenie broniącym się Maltańczykom. Ostatecznie część konwoju dotarła szczęśliwie do maltańskich doków. Po wojnie Valletta została odbudowana, chociaż niektóre prace rekonstrukcyjne trwają do dzisiaj.

WARTO ZOBACZYĆ

Do Valletty prowadzi wejście przez **Bramę Miejską**, przed którą znajduje się dawny dworzec autobusowy (tuż przy Fontannie Trytona), a obok wybudowano także nowy terminal. Idąc dalej, po prawej stronie, w miejscu starej **Opery Królewskiej** wzniesionej przez Brytyjczyków w 1866 r. pod okiem konstruktora Edwarda Middletona Barrego i doszczętnie zniszczonej wskutek bombardowania 7 kwietnia 1942 r., mijamy plac budowy, gdzie ma powstać nowa opera. Budowa gmachu o długości 63 m i szerokości 34 m zajęła cztery lata. Widownia mogła pomieścić 1095 osób na miejscach siedzących oraz dodatkowo 200 osób stojących. Oficjalne otwarcie opery odbyło się 9 października 1866 r., jednak niedługo potem, 25 maja 1873 r., w budynku wybuchł pożar, który strawił wnętrze opery. Po tym wydarzeniu gmach przebudowano i po ponad czterech latach, 11 października 1877 r., opera została ponownie otwarta. Podczas II wojny światowej uległa całkowitemu zniszczeniu. Kiedy 7 kwietnia 1942 r. została zbombardowana, pozostało po niej jedynie gruzowisko. Gdy skończyła się wojna, zaczęto planować odbudowę opery. Obecnie w miejscu, gdzie kiedyś znajdował się XIX-wieczny gmach, jest plac budowy, na którym trwają prace nad budynkiem nowej opery, której projekt budzi pewne kontrowersje wśród mieszkańców miasta. Do czasu ukończenia gmachu plan i opis powstającej

Kup książkę

Poleć książkę

budowli można zobaczyć na stronie internetowej: www.opm.gov.mt//opera_house.

Główną ulicą Valletty jest ulica Repubbliki (Triq il-Repubblika, Republic Street), która przecina miasto w połowie, docierając aż do Fortu św. Elma. Podążając nią, po lewej stronie mijamy barokowy **kościół Franciszkanów**, wybudowany w tym miejscu w 1598 r. i przebudowany w 1651 r. W kościele często odbywają się koncerty i festiwale muzyczne, np. w 2011 r. co wtorek świątynia wypełniała się dźwiękami muzyki barokowej w ramach Festiwalu Barokowego.

Naprzeciwko znajduje się **kościół św. Barbary**. Budowla, pochodząca z 1573 r., przeznaczona pierwotnie dla rycerzy „języka” prowansalskiego, została przebudowana w 1739 r. Na fasadzie znajduje się statua Najświętszej Marii Panny z 1904 r., która została wykonana z okazji pięćdziesięciolecia przyjęcia dogmatu o niepokalanym poczęciu. W kościele odprawiane są msze po angielsku, niemiecku i francusku. Nie jest to jednak jedyny kościół na Malcie, gdzie msze sprawowane są

w obcych językach. W informacji turystycznej można pobrać folder z rozpisanymi godzinami mszy odprawianych w obcych językach, w kościołach na całej wyspie.

Podążając dalej, także po lewej stronie, zobaczymy budynek **Narodowego Muzeum Archeologicznego** **Auberge de Provence, Republic Street; www.heritage-malta.org; czynne: codz. 9.00–19.00; wstęp: dorośli 5 EUR, studenci i seniorzy 3,50 EUR**, w którym można zapoznać się przede wszystkim z opisami i planami maltańskich świątyń megalitycznych oraz historią ich odkrycia. Możemy tu również podziwiać najsłynniejszą figurkę znalezioną na Malcie – Śpiącą Wenus lub też Śpiącą Kapłankę, przeniesioną do muzeum z hypogeum Hal-Saflieni, które znajduje się w dzisiejszej Paoli, niedaleko Valletty. Inną figurką prezentowaną na wystawie jest Maltańska Wenus znaleziona na terenie stanowiska archeologicznego w Haġar Qim. Z pozostałych obiektów przeniesionych do muzeum warto zwrócić uwagę na bloki kamienne z wyrzeźbionymi zwierzętami oraz motywami roślinnymi pochodzące ze

▲ Nocne życie Valletty

Kup książkę

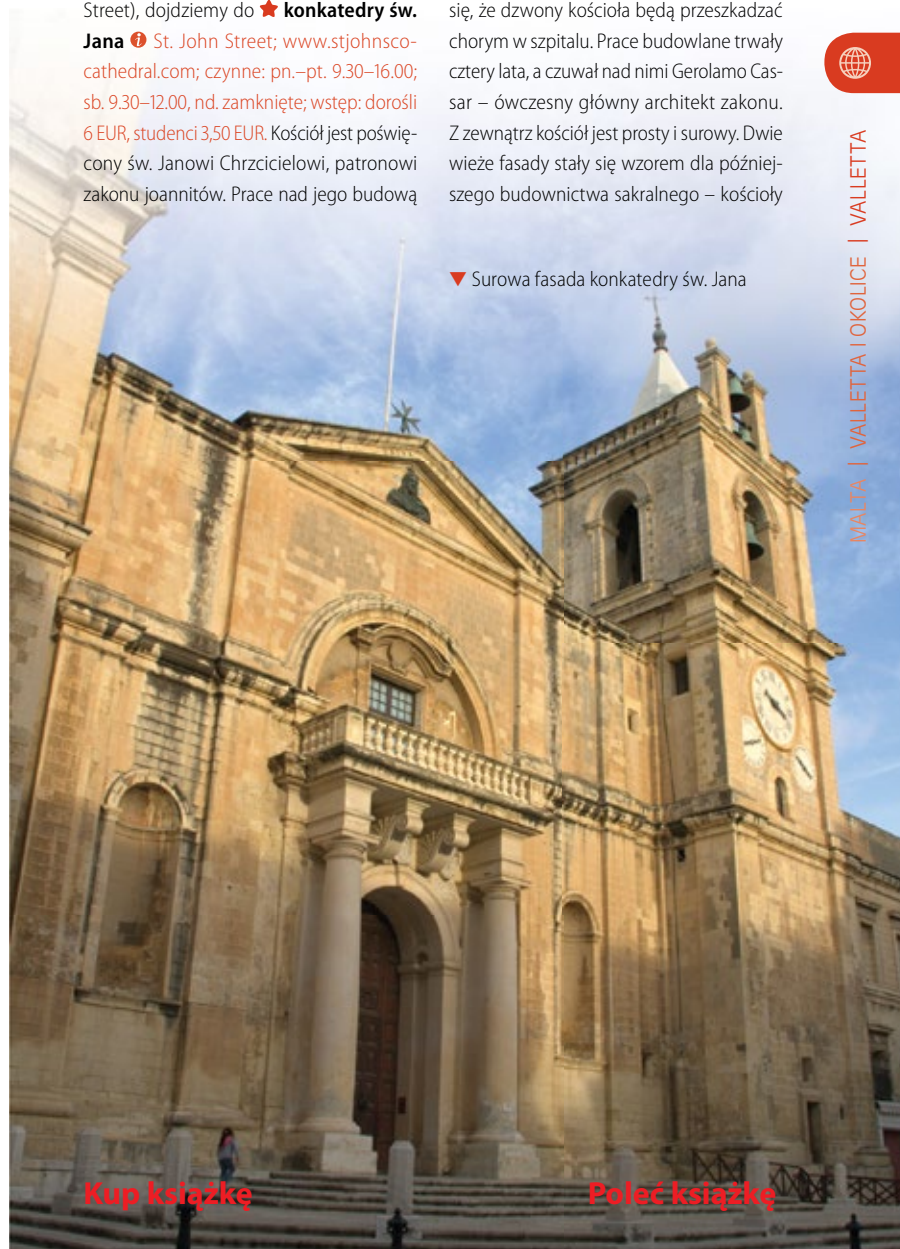
Poleć książkę

świątyni w Tarxien. Muzeum znajduje się w barokowym budynku zwanym Auberge de Provence, wybudowanym dla rycerzy z grupy „języka” prowansalskiego.

Idąc dalej ulicą Repubbliki (Republic Street), dojdziemy do **konkatedry św. Jana** **St. John Street; www.stjohnscathedral.com; czynne: pn.–pt. 9.30–16.00; sb. 9.30–12.00, nd. zamknięte; wstęp: dorośli 6 EUR, studenci 3,50 EUR**. Kościół jest poświęcony św. Janowi Chrzcicielowi, patronowi zakonu joannitów. Prace nad jego budową

rozpoczęto w listopadzie 1573 r. Świątynia jest położona w centrum miasta, choć początkowo planowano wzniesić ją bliżej szpitala joannitów. Plany zmieniła zapobiegliwość ówczesnego Wielkiego Mistrza, który obawiał się, że dzwony kościoła będą przeszkadzać chorym w szpitalu. Prace budowlane trwały cztery lata, a czuwał nad nimi Gerolamo Casar – ówczesny główny architekt zakonu. Zewnątrz kościół jest prosty i surowy. Dwie wieże fasady stały się wzorem dla późniejszego budownictwa sakralnego – kościoły

▼ Surowa fasada konkatedry św. Jana

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Wnętrze konkatedry św. Jana w Valletcie

o takiej konstrukcji można zobaczyć w każdej maltańskiej miejscowości. Pomimo niezbyt efektownego wyglądu zewnętrznego, wnętrze świątyni zachwyca barokowymi zdobieniami i złoconiami. Duże wrażenie na zwiedzających wywiera marmurowa podłoga pokryta kolorowymi płytami nagrobnymi. Barokowy wystrój wnętrza kościoła powstał w XVII w. Zakon sfinansował jego przebudowę, a wielu rycerzy ofiarowało cenne dary.

Artystą, któremu zlecono zmianę wystroju, był pochodzący z włoskiego regionu Kalabria Mattia Preti. Malarz w swojej twórczości czerpał inspiracje z dzieł mistrzów weneckich i obrazów Caravaggia. Wpływy te są dobrze widoczne w jego dziełach. Kiedy otrzymał zlecenie zmiany wystroju katedry, początkowo miał zająć się tylko dekoracją sufitu. Dzisiaj możemy podziwiać efekt tych prac – strop jest pokryty malowidłami przedstawiającymi sceny z życia św. Jana Chrzciciela. Prace przy malowidłach trwały pięć lat, podczas których artysta zajmował się także dekoracją kolumn, łuków i ścian.

Kup książkę

Kiedy wejdziemy do katedry od strony ulicy Republiki, znajdziemy się w nawie głównej o długości 53 m i szerokości 15 m. Po lewej stronie wzniesiono prezbiterium oraz ołtarz. Po Soborze Trydenckim w ołtarzu dokonano kilku zmian. Początkowo w apsydzie kościoła znajdował się ołtarz z obrazem przedstawiającym chrzest Chrystusa. Obecnie jest on przechowywany w muzeum, a w apsydzie możemy podziwiać marmurowe figury o tej samej tematyce, dłuta jednego z wybitnych XVIII-wiecznych rzeźbiarzy – Giuseppe Mazzuoliego. Sam ołtarz znajdujący się w prezbiterium jest darem Wielkiego Mistrza Gregoria Carafa. Fryz wzdłuż ołtarza przedstawia symbole czterech ewangelistów, atrybuty św. Piotra oraz miecz i manuskrypt – atrybuty św. Pawła. W prezbiterium znajduje się także srebrna lampa podtrzymywana przez dwa anioły. Została podarowana katedrze przez Vincenzo Rospigliosiego w 1669 r.

Po prawej i lewej stronie nawy głównej znajdują się kaplice, z których każda jest poświęcona jednemu *langue* – grupie

Poleć książkę

▲ W konkatedrze św. Jana w Valletcie

zakonników. Zakon rycerzy św. Jana był bowiem podzielony na tak zwane „języki” (*langues*), w zależności od pochodzenia danej grupy braci. Ostatnim pomieszczeniem po lewej stronie jest zakrystia, która została zbudowana w 1598 r., a z biegiem czasu dodano do niej nowe elementy. W 1758 r., za rządów Wielkiego Mistrza Manuela Pinto, została odnowiona.

Obok niej znajduje się kaplica poświęcona rycerzom z grupy niemieckiej, do której należeli także zakonnicy wywodzący się z Holandii, Austrii, Danii, Szwecji i Norwegii. Znajdujące się w kaplicy obrazy pochodzące z końca XVII w. zostały namalowane przez Maltańczyka Stefano Erardiego. Obraz ołtarzowy przedstawia *Pokłon Trzech Króli*. Bliżej ołtarza głównego znajduje się kaplica pod wezwaniem św. Katarzyny Aleksandryjskiej, poświęcona rycerzom z Włoch. W ołtarzu znajduje się dzieło Mattia Pretiego *Małżeństwo św. Katarzyny*. Po lewej stronie umieszczono natomiast obraz *Święta Katarzyna rozmawiająca z filozofami*, a po prawej *Męczeństwo św. Katarzyny*. Po tej

Kup książkę

samej stronie znajduje się także pomnik przedstawiający Wielkiego Mistrza – Gregorio Carafa, który pełnił tę funkcję przez 10 lat (1680–90). Podłoga kaplicy jest wyłożona marmurowymi XVII- i XVIII-wiecznymi nagrobkami najznamienitszych rycerzy pochodzących z Włoch.

Kolejna kaplica jest poświęcona joannitom z grupy francuskiej, a jej patronem jest św. Paweł. Do bogato zdobionej kaplicy prowadzi przejście obficie dekorowane charakterystycznym motywem lilii, będącym symbolem monarchii francuskiej. Ten wzór odnajdziemy również na kopule kaplicy. W dekoracjach ścian, które powstały w 1838 r., także został użyty motyw lilii oraz miecza będącego symbolem zakonu. Obraz ołtarzowy przedstawia *Nawrócenie św. Pawła*. W kaplicy znajdują się też trzy marmurowe nagrobki Wielkich Mistrzów.

Kolejna kaplica została wzniesiona dla rycerzy z Prowansji. Ołtarz w tej kaplicy jest częścią barokowego wystroju, którego autorem jest Mattia Preti. W kaplicy znajdują się również dwa posągi przedstawiające

Poleć książkę

Wielkich Mistrzów – Antoine’a de Pau-le’a i Jeana Lascarisa Castellara.

Ostatnia kaplica po lewej należała do zakonników „języka” angielskiego. Jej patronem jest św. Karol Boromeusz, kardynał Mediolanu z XVI w. Dzieło umieszczone w ołtarzu przedstawia świętego przed postacią Matki Boskiej. Tło ołtarza stanowią rzeźby z polowanego kamienia. Przy bramie kaplicy wykonanej z brązu znajduje się także marmurowa balustrada. Elementy te były wcześniej umieszczone w kaplicy Naszej Pani z Filerimos po drugiej stronie nawy głównej.

W podziemiach katedry znajduje się krypta, w której pochowano dwunastu pierwszych Wielkich Mistrzów, którzy panowali na Malcie. Grób Wielkiego Mistrza Jeana’a de la Cassiere’a, który zarządzał zakonem w czasie, kiedy budowana była katedra, znajduje się bezpośrednio pod głównym ołtarzem.

Po prawej stronie nawy znajduje się kaplica poświęcona Naszej Pani z Filerimos. Podczas obecności rycerzy na Malcie była to jedna z ważniejszych kaplic w katedrze ze względu na obraz Matki Boskiej przywieziony przez joannitów z Jerozolimy. Płотно

to przebyło daleką drogę. Kiedy w 1798 r. na archipelag przybył Napoleon, zabrał ze sobą obraz, który następnie trafił do Petersburga, gdzie był przechowywany do czasu Rewolucji Październikowej. Po przejściu władzy przez bolszewików obraz Madonny został schowany w jednym z monasterów, ale miejsce jego lokalizacji pozostawało nieznane. Obecnie znajduje się w Muzeum Sztuk Pięknych w Czarnogórze. Srebrne drzwi kaplicy zostały подарowane w XVIII w. przez dwóch zakonników.

Kaplica pod wezwaniem św. Sebastiana została wzniesiona dla rycerzy z grupy Oweronii. Obraz ołtarzowy umieszczony pomiędzy dwiema skręconymi kolumnami przedstawia męczeństwo św. Sebastiana. W tej kaplicy znajduje się także grób Wielkiego Mistrza Annetta de Clermont de Chattes-Gessana.

Następna w kolejności bogato zdobiona kaplica rycerzy z grupy „języka” aragońskiego jest poświęcona św. Jerzemu. Obraz przedstawiający św. Jerzego na białym koniu, który został umieszczony w ołtarzu, jest pierwszym dziełem wykonanym przez Mattia Pretiego w katedrze.

Gdy ominiemy przejście do księgarni, dostrzemy do kolejnej kaplicy, która była poświęcona zakonnikom z grupy „języka” kastylijskiego, Leon i portugalskiego. Patronem kaplicy jest św. Jakub – opiekun Hiszpanii. Obraz ołtarzowy, będący dziełem Mattia Pretiego, przedstawia św. Jakuba z wizerunkiem muszli na piersi. W kaplicy pochowano dwóch Wielkich Mistrzów z XVIII w., którzy byli Portugalczykami – Antona Manoela de Vilhenę oraz Manuela Pinto.

Następnie docieramy do korytarza, który prowadzi do oratorium wybudowanego w latach 1602–05. Ówczesny Wielki Mistrz, Alof de Wignacourt, szukał artysty, który mógłby stworzyć dzieła odpowiednie do oratorium, które miało być pomieszczeniem przeznaczonym do święcenia nowicjuszy. Potrzebne były zatem dzieła sprzyjające skupieniu i kontemplacji. We wnętrzu oratorium zawieszono ostatecznie dwa obrazy Caravaggia: *Ścięcie św. Jana Chrzciciela* oraz *Św. Hieronim piszący*. Z innych dzieł znajdujących się w oratorium na uwagę zasługuje marmurowa głowa św. Jana Chrzciciela.

Z oratorium możemy udać się do Muzeum Katedralnego. Na początku przechodzimy przez hol Perellos, gdzie jest

wystawiona piękna kolekcja flamandzkich arrasów obejmująca 29 tkanin, która została sprowadzona z Brukseli. Jako że każdy nowy Wielki Mistrz ofiarowywał coś dla katedry, arrasy te zostały подарowane przez Wielkiego Mistrza Ramona Perellosa, który został wybrany w 1697 r. W holu Ciro Ferri jest wystawionych dziesięć ksiąg chóralnych ofiarowanych katedrze przez Wielkiego Mistrza Philippe’a de Villiers de l’Isle Adama. Rękopisy nut i tekstów pieśni śpiewanych podczas mszy są dekorowane inicjałami i zdobieniami, utrzymanymi zarówno w stylu gotyckim, jak i renesansowym, które są przykładem wyjątkowych umiejętności malarzy-iluminatorów. W holu można także podziwiać monstrancję, w której miały się znajdować relikwie św. Jana Chrzciciela – przedramię jego ręki, którą ochrzcił Chrystus w Jordanie. Wykonana z brązu monstrancja jest zdobiona srebrnymi ornamentami. Relikwie miały zostać skonfiskowane przez Napoleona, kiedy ten przybył na Maltę w 1798 r., jednak ostatecznie zabrał je Wielki Mistrz Ferdinand von Hompesch, kiedy opuszczał wyspę. W Muzeum Katedralnym jest także ekspozycja fotel papieski używany przez Jana Pawła II podczas jego wizyty na Malcie.

▼ Panorama Valletty

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Malta

- Megalityczne świątynie
- Kolorowe *luzzu*
- Niesamowite formacje skalne
- Błękitne zatoki
- Opuncja zakłeta w dżemach

fot. na okładce: Shutterstock.com

Malta to wyspiarski kraj położony między Sycylią a wybrzeżem Afryki, który olśniewa swoją urodą. Przez wieki Malta była wielokrotnie podbijana przez silniejszych sąsiadów, dzięki czemu jej zabytki i pamiątki przeszłości to nie lada gratka dla ciekawych intrygujących historii. Dziś nie bez powodu jest nazywana „największym muzeum pod gołym niebem”. Piękno przejrzystych wód i lagun skalistych wybrzeży docenią zarówno miłośnicy nurkowania, jak i żeglarze. To idealne miejsce dla turystów planujących aktywnie spędzić wakacje nad morzem.

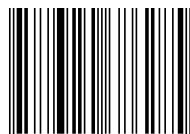
 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

 Bezdroża
Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-8628-5

9 788324 686285 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Nr katalogowy: 15860

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

 Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
 0 601 339900